

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Mirów-Bobolice

Kod krajobrazu: 24-341.31-042

Położenie administracyjne: Gmina Niegowa, Powiat myszkowski

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Widok na grzędę mirowską. Widok od strony Mirowa. Widoczny w tle odbudowany zamek w Bobolicach i ruiny Mirowie (w trakcie odbudowy). (fot. Bd)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Mirów-Bobolice
ID	1059
Kod krajobrazu	24-341.31-042
Typ, podtyp krajobrazu	4d - Bezleśne skałki i murawy naskalne
Typ rzeźby terenu*	D - Krajobrazy wzgórzowe
Kod mezoregionu*	341.31
Nazwa mezoregionu*	Wyżyna Częstochowska
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Węglanowe i gipsowe - erozyjne: zwartych masywów ze skałkami
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.4.1.a
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Ogrodzeniecko-Mstowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	45; 49
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Acydofilny środkowoeuropejski las dębowy; Suboceaniczny bór sosnowy
Kod regionu historyczno-kulturowego*	II.A.27
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Ziemia Nidziańska i Pinczowska
Położenie administracyjne	Gmina Niegowa, Powiat myszkowski
Powierzchnia (ha)	47,92

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - bezleśne skałki i murawy naskalne położony pomiędzy miejscowościami Mirów - Bobolice. Reprezentuje typowy krajobraz Jury Polskiej obejmujący bezleśne skałki i towarzyszące im murawy naskalne. Skały Mirowskie – zespół skał ciągnąca się na grzbiecie wzniesienia od Zamku w Mirowie do Bobolic. Wchodzi w skład tzw. Grzędy Mirowsko-Bobolickiej, zwanej też Pasmem Mirowskim (od strony Mirowa, zespół skalny) oraz z grupą skalną Bobolic (ok. 1,5 km). Skały ciągną się na długości ponad 900 m. Wzdłuż grzędy poprowadzono główny szlak turystyczny Szlaku Orlich Gniazd. Skały porasta roślinność kserotermiczna i kalcofilna.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu z kryterium unikatowości ze względu na unikatowość podtypu;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na występowanie unikatowych formacji krasu, ruiny zamku w Mirowie oraz pierwszy w całości zrekonstruowany zamek w Bobolicach. Jako całość krajobraz stanowi klasyczny przykład podtypu krajobrazu o harmonijnym zrównoważeniu wartości przyrodniczych i kulturowych. Dodatkowo wskazuje się na wysokie walory fizjonomiczne krajobrazu.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Grzęda Mirowsko-Bobolicka lub Grzęda Mirowska z grupą skałkową Bobolic – skaliste (ostańcowe) wzgórze między Zamkiem w Mirowie a Zamkiem w Bobolicach. Ma przebieg równoleżnikowy z eksponowaną formami skalnymi częścią północną. Jest w dużym stopniu bezleśne, miejscami występują zakrzewienia. Znajduje się na nim szereg ostańców skalnych o bardzo urozmaiconych kształtach przypominających, baszty, turnie, bloki i bryły graniastosłupowe o zróżnicowanych rozmiarach, zwanych Mirowskimi Skałami. W skałach tych znajdują się bardzo urozmaicone formy krasowe, w tym jaskinie. Najdłuższa jest Jaskinia Sucha, ma 75 m długości. Oprócz nich w grzędzie skalnym znajdują się jeszcze inne, mniejsze jaskinie: Obora, Komin w Studniku Mirowskim, Schronisko pod Czwartą Grzędą, Schronisko pod Skoczkiem, Schronisko koło Trzech Sióstr, Studnia w Studniku przy Zamku. Roślinność kserotermiczna i kalcofilna - typowa dla muraw naskalnych oraz zwarte jałowcowiska. Krajobraz leży na terenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Kroczycka PLH240032.

Walory kulturowe

W jaskini Stajnia znajduje się unikatowe stanowisko archeologiczne - jedyne w Polsce fragmenty szczątków neandertalczyka. Walory kulturowe to: ruiny Zamku w Mirowie i odbudowany zamek w Bobolicach, stanowiące wyróżniki krajobrazu i wyznaczniki krajobrazu "jurajskiego". W okolicach Zamku w Bobolicach znajdują się liczne obiekty turystyczne, w tym hotel, restauracja i duży parking. Po granicy obszaru przebiega szlak kulturowy Szlak Jana Pawła II.

Fizjonomia krajobrazu

Widoczne zamki Mirów i Bobolice - wyraźne dominanty krajobrazowe z szerokimi przedpolami widokowymi, możliwości oglądu zamków z ciągów widokowych wzdłuż dróg i ścieżek. W Bobolicach na przedpolu widokowym zorganizowany duży parking (presja turystyczna). Całość stanowi bardzo malowniczy i zharmonizowany krajobrazowo układ, z licznymi dalekimi otwarciami z partii wierzchowin skałkowych (punkty widokowe). Z wierzchowin skał rozciąga się szeroka panorama na sąsiednie jednostki krajobrazowe. Krajobraz o bardzo wysokich walorach estetycznych, malowniczy i zharmonizowany. Po granicy obszaru przebiegają szlaki turystyczne: czerwony Szlak Orlich Gniazd i żółty Szlak Zamonitu.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Przykład masywów skałkowych o charakterze ostańca w Mirowskich Skałach. (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 2

Odbudowany zamek w Bobolicach - widok od strony południowej. (fot. Jerzy Nita)

ZDJĘCIE NR 3

Widok z lotu ptaka - widok od strony wschodniej. Płaty lasu wśród muraw naskalnych. (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 4

Wzgórzowy krajobraz borowy i leśny otaczający murawy z Zamkiem w Bobolicach. W tle grzęda mirowska w kierunku Mirowa. (fot. Jakub Botwina)

ZDJĘCIE NR 5

Widok od strony południowej na Zamek w Mirowie – typowy krajobraz bezleśnych muraw kserotermicznych ze skałkami, w otoczeniu zalesionych wzgórz Bukowiec i Wielkiej Góry. Na horyzoncie wieża telewizyjna w Niegowej. (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

